
Spis treści

Inhaltsverzeichnis

KS. /PFR. GRZEGORZ BRUDNY

Ewangelicki etos pracy (wstęp)	11
<i>Das evangelische Arbeitsethos (Einführung)..</i>	19

HISTORIA

GESCHICHTE

BOGUMIŁ SZADY

Geografia Reformacji w województwie lubelskim od XVI do XVIII wieku	31
<i>Die Geographie der Reformation in der Woiwodschaft Lublin (16.–18. Jahrhundert)</i>	45

WIESŁAW ŚLADKOWSKI

Koloniści niemieccy na Lubelszczyźnie w latach 1815–1915. Życie religijne i szkolnictwo	67
<i>Deutsche Kolonisten im Lubliner Land in den Jahren 1815–1915. Religiöses Leben und Schulwesen</i>	72

ANTONI CHORAŻY

Nadbużańscy Ołędrzy. Rys historyczny w 400. rocznicę założenia kolonii	79
<i>Die Hauländer an dem Bug. Ein geschichtlicher Überblick zum 400-jährigen Jubiläum der Ansiedlung</i>	87

KATARZYNA WÓJCIK

- Potomkowie kolonistów niemieckich – ewangelicy z Chełmszczyzny
i Lubelszczyzny w okresie dwudziestolecia międzywojennego 103
- Nachfahren der Deutschen Siedler – Protestanten aus der Gegend
von Chełm und Lublin in der Zwischenkriegszeit* 118

TADEUSZ STEGNER

- O ks. dr. Aleksandrze Schoeneichu (1861–1939) 133
- Über den Pfarrer Dr. Aleksander Schöneich (1861–1939)* 145

JULIUSZ GARDAWSKI

- Biskup Juliusz Bursche (1862–1942) 163
- Bischof Juliusz Bursche (1862–1942)* 178

KS. /PFR. GRZEGORZ BRUDNY

- Parafia Ewangelicko-Augsburska św. Trójcy w Lublinie od drugiej wojny
światowej po dzień dzisiejszy – rys historyczny 195
- Die evangelisch-augsburgische Gemeinde der Heiligen Dreifaltigkeit
in Lublin seit dem Ende des Zweiten Weltkriegs bis heute –
ein historischer Überblick* 202

KULTURA I EKONOMIA KULTUR UND WIRTSCHAFT

WITOLD MATWIEJCZYK

- Rodzina Vetterów w życiu gospodarczym, społecznym
i kulturowym Lublina 221
- Familie Vetter im wirtschaftlichen, gesellschaftlichen und kulturellen
Leben von Lublin* 234

MARZENNA MODRZEWSKA-MICHALCZYK

- August Vetter (1847–1907) i Juliusz Rudolf Vetter (1853–1917) –
orędownicy kształcenia zawodowego młodzieży
na przełomie XIX i XX wieku 249
- August Vetter (1847–1907) und Juliusz Rudolf Vetter (1853–1917) –
Verfechter der beruflichen Bildung um die Wende vom 19. zum 20.
Jahrhunderts (Zusammenfassung)* 255

MIROŚLAW ŁOBODA

- Rodzina Plage i Zakłady Mechaniczne Plage–Lańskiewicz 261
- Familie Plage und die Maschinenfabrik Plage–Lańskiewicz* 275

GRAŻYNA MICHALSKA

Bracia Krausse – lubelscy producenci mąki i wyrobów mącznych 291

Gebrüder Krausse – Lubliner Produzenten von Mehl

und Mehlprodukten (Zusammenfassung) 297

KS. /PFR. MICHAŁ JABŁOŃSKI

Cukiernictwo i Kacper Semadeni (1799–1861) 303

Das Konditorhandwerk und Kacper Semadeni (1799–1861)

(Zusammenfassung) 306

KRYSTYNA SCHABOWSKA

Wilhelm Hess (1848–1932) oraz dzieje jego fabryki wag 309

Wilhelm Hess (1848–1932) und die Geschichte seiner Waagen Fabrik

(Zusammenfassung) 314

MAŁGORZATA MICHALSKA-NAKONIECZNA

Emil Plage (1869–1909) i Rektyfikacja Lubelska 321

Emil Plage (1869–1909) und die Lubliner Destillerie

(Zusammenfassung) 329

JERZY ŁOBARZEWSKI

Ludwik Haberlau (1870–1957) – lubelski ewangelik aptekarz 335

Gustaw Haberlau (1870–1957) – ein protestantischer Apotheker

in Lublin (Zusammenfassung) 337

LITERATURA**LITERATUR****JAROSŁAW PŁUCIENNIK**

Dyskurs reformacyjny w parafrazie Psalmu 110 Jana Kochanowskiego ... 343

Der reformatorische Diskurs in der Paraphrase des Psalms 110 von Jan

Kochanowski (Zusammenfassung) 356

DARIUSZ CHEMEPEREK

Wartości literackie i kulturowe *Kancjonału wielkiego toruńskiego*

Piotra Artomiusza 357

Literarische und kulturelle Werte „Des Großen Thorner Gesangbuches”

von Piotr Artomiusz (Zusammenfassung) 371

MARIOLA JARCZYKOWA

Listy dedykacyjne Krzysztofa Kraińskiego 373

Widmungsbriefe von Krzysztof Kraiński (Zusammenfassung) 383

JAKUB MALIK

Być Niemcem w Lublinie. O lubelskich realiach <i>Lalki</i> Bolesława Prusa. Dopowiedzenia	385
<i>Ein Deutscher in Lublin sein. Über die Lubliner Wirklichkeit in dem Roman „Die Puppe“ von Bolesław Prus. Ergänzungen (Zusammenfassung) .....</i>	395
SŁAWOMIR JACEK ŻUREK	
Tropy ewangelickie w <i>Dziennikach</i> Jerzego Pilcha	397
<i>Evangelische Spuren in den „Tagebüchern“ von Jerzy Pilch (Zusammenfassung) .....</i>	411
Indeks osobowy / Personenregister	413